

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2017
(OR. en)

15201/17

Διοργανικός φάκελος:
2016/0359 (COD)

JAI 1136
JUSTCIV 281
EJUSTICE 152
ECOFIN 1065
COMPET 838
EMPL 595
SOC 779
CODEC 1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία
Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9316/17

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 14875/16

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δεύτερη ευκαιρία και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/30/ΕΕ
- Συζήτηση προσανατολισμού

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (εφεξής «Συμβούλιο»), στις 8 και 9 Ιουνίου 2017, πραγματοποίησε μια πρώτη συζήτηση προσανατολισμού με θέμα την πρόταση οδηγίας και, με την ευκαιρία αυτή, υιοθέτησε μια σειρά αρχών σχετικά με ορισμένα βασικά ζητήματα για μελλοντικές εργασίες.¹

¹ Βλ. έγγραφο 9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833

Υπό το πρίσμα των συζητήσεων που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της Ομάδας από τον Ιούλιο του 2017, η Προεδρία είναι της γνώμης πως είναι απαραίτητο να πραγματοποιηθεί συζήτηση προσανατολισμού στο Συμβούλιο ώστε να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος σε επίπεδο Ομάδας. Οι βασικές αρχές και τα ζητήματα που χρήζουν πολιτικής καθοδήγησης σε κάποιον βαθμό παρατίθενται στο Μέρος II του παρόντος σημειώματος. Το Παράρτημα του παρόντος σημειώματος παρέχει περαιτέρω στοιχεία για το ιστορικό αυτών των βασικών αρχών.

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

A. *Βιωσιμότητα του οφειλέτη*

Το Συμβούλιο καλείται να συζητήσει κατά πόσον είναι δυνατόν να συμφωνήσει στην επέκταση της ευελιξίας των κρατών μελών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να θεσπίσουν ή να διατηρήσουν μια δοκιμή βιωσιμότητας βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας, υπό τον όρο ότι η αξιολόγηση έχει σκοπό να αποκλείσει τους οφειλέτες που δεν έχουν προοπτική βιωσιμότητας και μπορεί να πραγματοποιηθεί με τρόπο που δεν είναι επιζήμιος για τα στοιχεία ενεργητικού του οφειλέτη.

Αιτιολόγηση

Οι συζητήσεις σε τεχνικό επίπεδο έδειξαν ότι οι απόψεις για τη βιωσιμότητα του οφειλέτη δίστανται σε μεγάλο βαθμό. Ορισμένα κράτη μέλη είναι της γνώμης ότι η παροχή πρόσβασης σε πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης ή σε αναστολή των ατομικών καταδιώξεων σε μη βιώσιμους οφειλέτες θα ήταν επιζήμια για τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη και, ως εκ τούτου, θα έθετε σε κίνδυνο τα συμφέροντα των πιστωτών. Άλλα κράτη μέλη πιστεύουν ότι η παροχή άνευ όρων πρόσβασης σε πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης και σε αναστολή των ατομικών καταδιώξεων σε όλες τις περιπτώσεις θα αποτελούσε κίνητρο για τον οφειλέτη ώστε να προσπαθήσει να σώσει την επιχείρησή του σε αρχικό στάδιο. Η Προεδρία πιστεύει ότι η προτεινόμενη κατευθυντήρια γραμμή θα μπορούσε συνεπώς να χρησιμεύσει ως πιθανή συμβιβαστική λύση μεταξύ των διστάμενων απόψεων. Η αναφορά σε «τρόπο που δεν είναι επιζήμιος για τα στοιχεία ενεργητικού του οφειλέτη» δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να απαιτηθεί από τον οφειλέτη να αποδείξει τη βιωσιμότητά του με δικά του έξοδα.

B. *Διακατηγοριακή παράκαμψη των διαφορών («cross-class cram-down»)*

Το Συμβούλιο καλείται να συμφωνήσει με την αρχή ότι, όταν υπάρχουν περισσότερες από μία κατηγορίες θιγόμενων μερών που συμμετέχουν στην έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης και δεν επιτυγχάνεται η απαιτούμενη πλειοψηφία σε μία ή περισσότερες κατηγορίες με δικαίωμα ψήφου των θιγόμενων μερών, το σχέδιο αναδιάρθρωσης μπορεί παρόλ' αυτά να επικυρωθεί από δικαστική ή διοικητική αρχή, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για την εν λόγω διακατηγοριακή παράκαμψη των διαφορών, όπως θα συμφωνηθεί κατά τις μελλοντικές συζητήσεις σε τεχνικό επίπεδο. Τούτο δεν θίγει την έκβαση της μελλοντικής συζήτησης περί κατηγοριοποίησης σε τεχνικό επίπεδο.

Αιτιολόγηση

Στην πλειονότητά τους, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν την ανάγκη μηχανισμού που να επιτρέπει την επικύρωση σχεδίου αναδιάρθρωσης από δικαστική ή διοικητική αρχή ακόμη και όταν υπάρχουν διαφωνούσες κατηγορίες με δικαίωμα ψήφου, δηλαδή το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν έχει τη στήριξη της απαιτούμενης πλειοψηφίας σε μία ή περισσότερες κατηγορίες θιγόμενων μερών, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Ταυτόχρονα, υπάρχουν κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν με επιφύλαξη έναν τέτοιο μηχανισμό επειδή πρόκειται για κάτι νέο και άγνωστο στα νομικά τους συστήματα. Επομένως, για να προχωρήσουν οι εργασίες σε τεχνικό επίπεδο, η Προεδρία χρειάζεται καθοδήγηση περί του αν η προτεινόμενη αρχή θα πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για τις μελλοντικές εργασίες.

C. Δεύτερη ευκαιρία για έντιμους επιχειρηματίες

Το Συμβούλιο καλείται να συζητήσει κατά πόσον είναι δυνατόν να συμφωνήσει ότι πρέπει να υπάρχει εναρμονισμένη περίοδος απαλλαγής έως τρία έτη, με την επιφύλαξη περιορισμών σε περιπτώσεις όπου δεν θεωρείται σκόπιμη μια τέτοια απαλλαγή ή περίοδος απαλλαγής.

Αιτιολόγηση

Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν γενικά την αρχή ότι πρέπει να δίνεται μια δεύτερη ευκαιρία σε έντιμους επιχειρηματίες, παρέχοντάς τους πλήρη απαλλαγή από τα χρέη και ακυρώνοντας ανικανότητες ή εκπτώσεις που συνδέονται με την αφερεγγυότητα του οφειλέτη ύστερα από μια μέγιστη χρονική περίοδο. Αυτό, όμως, ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι θεσπίζονται επαρκείς διασφαλίσεις και περιορισμοί όπου κρίνεται σκόπιμο.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Προεδρία καλεί το Συμβούλιο («Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις») να πραγματοποιήσουν συζήτηση προσανατολισμού επί των αρχών που καθορίζονται στο Μέρος II του παρόντος σημειώματος ως γενική καθοδήγηση για τις μελλοντικές εργασίες σχετικά με την πρόταση οδηγίας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

A. Βιωσιμότητα του οφειλέτη

Η πρόταση οδηγίας θεσπίζει την υποχρέωση για τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι, όταν υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας, οι οφειλέτες έχουν πρόσβαση σε πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης το οποίο τους δίνει τη δυνατότητα να αναδιαρθρώσουν τα χρέη ή την επιχείρησή τους και να επωφεληθούν από αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, εάν και στον βαθμό που μια τέτοια αναστολή είναι αναγκαία για την υποστήριξη των διαπραγματεύσεων επί σχεδίου αναδιάρθρωσης. Μέχρι τώρα, οι συζητήσεις στο πλαίσιο της Ομάδας έδειξαν ότι υποστηρίζεται ευρέως η προσέγγιση βάσει της οποίας πρέπει να παρέχεται στους οφειλέτες πρόσβαση σε ένα τέτοιο πλαίσιο και αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, καθώς αυτό θα αποτελέσει ένα από τα εργαλεία που θα τους βοηθήσουν να σωθούν από την οικονομική κατάρρευση.

Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν την ανησυχία ότι η παροχή πρόσβασης σε ένα τέτοιο πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης ή σε αναστολή των ατομικών καταδιώξεων σε μη βιώσιμους οφειλέτες θα μπορούσε να αποδειχθεί επιζήμια για τα εναπομείναντα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη και, ως εκ τούτου, να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των πιστωτών. Συνεπώς, τα εν λόγω κράτη μέλη υποστηρίζουν ότι πρέπει να θεσπιστεί δοκιμή βιωσιμότητας του οφειλέτη ως προϋπόθεση για την παροχή πρόσβασης στο πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης ή για την αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, ώστε να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων του οφειλέτη και των συμφερόντων των πιστωτών.

Ταυτόχρονα, άλλα κράτη μέλη τάσσονται υπέρ της χορήγησης στον οφειλέτη άνευ όρων πρόσβασης στο πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης και στην αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, ώστε να δοθεί κίνητρο στον οφειλέτη να προσπαθήσει να σώσει την επιχείρησή του σε αρχικό στάδιο.

Θα μπορούσε να επιτευχθεί συμβιβασμός ανάμεσα σε αυτά τα δύο διαφορετικά συστήματα αν δοθεί στα κράτη μέλη η επιλογή θέσπισης ή διατήρησης μιας δοκιμής βιωσιμότητας βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας, υπό τον όρο ότι η αξιολόγηση της βιωσιμότητας του οφειλέτη μπορεί να πραγματοποιηθεί με τρόπο που δεν είναι επιζήμιος για τα στοιχεία ενεργητικού του οφειλέτη.

B. Μηχανισμός διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών («cross-class cram-down»)

Σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας, ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει πάντοτε να θεωρείται ότι εγκρίθηκε ή επικυρώθηκε αν το στηρίζει η απαιτούμενη πλειοψηφία των θιγόμενων μερών σε κάθε κατηγορία. Ο μηχανισμός διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών μπορεί να χρησιμοποιείται όταν ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν στηρίζεται από την απαιτούμενη πλειοψηφία σε κάθε κατηγορία των θιγόμενων μερών, με αποτέλεσμα να υπάρχει διαφωνούσα κατηγορία με δικαίωμα ψήφου.

Ο μηχανισμός διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών υπόκειται σε μια σειρά ελάχιστων εναρμονισμένων απαιτήσεων ώστε να διασφαλίζεται ότι προστατεύονται καταλλήλως τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών. Τούτο σημαίνει ότι το σχέδιο πρέπει να έχει τη στήριξη τουλάχιστον μίας κατηγορίας θιγόμενων πιστωτών και οι διαφωνούσες κατηγορίες με δικαίωμα ψήφου δεν υφίστανται αδικαιολόγητη βλάβη βάσει του προτεινόμενου σχεδίου. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης την επιλογή να αυξήσουν τον ελάχιστο αριθμό κατηγοριών που απαιτούνται για να στηριχθεί το σχέδιο. Στην περίπτωση διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει πάντοτε να επικυρώνεται από δικαστική ή διοικητική αρχή.

Η αρχή της διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών συμπληρώνει τη δυνατότητα επιτυχούς αναδιάρθρωσης περιορίζοντας τις δυνατότητες που διαθέτουν θιγόμενα μέρη που δεν έχουν συμφέρον στην αναδιάρθρωση να εμποδίσουν το σχέδιο. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν γενικά ότι πρέπει να υπάρχει ένας τέτοιος μηχανισμός, αλλά ορισμένες αντιπροσωπίες αμφισβητούν την προτεινόμενη χρήση του κανόνα της απόλυτης προτεραιότητας μεταξύ των απαιτήσεων. Επιπλέον, παρόλο που υπάρχουν κράτη μέλη στα εθνικά συστήματα των οποίων περιλαμβάνεται ήδη ο προτεινόμενος μηχανισμός, υπάρχουν και άλλα για τα οποία η έννοια αυτή είναι νέα.

Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη φαίνεται να υποστηρίζουν την αρχή αυτή, υπάρχουν ορισμένες πτυχές της πρότασης οδηγίας που είναι νέες και άγνωστες για ορισμένα κράτη μέλη. Εάν θεσπιστεί μια τέτοια αρχή σε επίπεδο ΕΕ, απαιτείται μεγαλύτερη ευελιξία ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να την ενσωματώσουν με τον κατάλληλο τρόπο στις εθνικές νομοθεσίες τους.

Ο βαθμός και το περιεχόμενο των εναρμονισμένων ελάχιστων κανόνων για την έγκριση και την επικύρωση σχεδίων αναδιάρθρωσης θα πρέπει να συζητηθούν περαιτέρω σε τεχνικό επίπεδο, οι δε τεχνικές εργασίες θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να επικεντρωθούν στην κατηγοριοποίηση και στις απαιτήσεις της διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών (συμπεριλαμβανομένης της φύσης των εν λόγω απαιτήσεων).

Γ. Δεύτερη ευκαιρία για έντιμους επιχειρηματίες

Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους της πρότασης οδηγίας είναι να ενισχυθεί η δυνατότητα παροχής μιας δεύτερης ευκαιρίας στους επιχειρηματίες εντός της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόταση οδηγίας θεσπίζει την υποχρέωση για τα κράτη μέλη να προβλέπουν τη δυνατότητα πλήρους απαλλαγής των αφερέγγυων επιχειρηματιών από τα χρέη τους εντός περιόδου που ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη. Επιπροσθέτως, τυχόν ανικανότητες ή εκπτώσεις που συνδέονται με την αφερεγγυότητα του επιχειρηματία πρέπει να παύουν να παράγουν αποτελέσματα κατά τη λήξη της περιόδου απαλλαγής το αργότερο.

Προκειμένου να αποφευχθεί η κατάχρηση της διαδικασίας απαλλαγής, η πρόταση οδηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από την προαναφερόμενη υποχρέωση σε ορισμένες σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις, όταν μια τέτοια απαλλαγή ή περίοδος απαλλαγής δεν κρίνεται σκόπιμη.

Οι συζητήσεις έδειξαν ότι τα κράτη μέλη υποστηρίζουν γενικά την αρχή της παροχής πλήρους απαλλαγής από τα χρέη σε οφειλέτη και της ακύρωσης τυχόν ανικανοτήτων ή εκπτώσεων που συνδέονται με την αφερεγγυότητα του οφειλέτη ύστερα από μια μέγιστη χρονική περίοδο, υπό τον όρο ότι ο οφειλέτης έχει υπαχθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας. Αυτό, φυσικά, ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι θεσπίζονται επαρκείς διασφαλίσεις και περιορισμοί όπου κρίνεται σκόπιμο. Απαιτούνται περαιτέρω συζητήσεις σε τεχνικό επίπεδο για να προσδιοριστούν οι εν λόγω διασφαλίσεις και περιορισμοί.
